

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia 2016 r.

**w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód
powierzchniowych i podziemnych²⁾**

Na podstawie art. 155b ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r. poz. 469, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa formy i sposób prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, w tym:

- 1) dla wód powierzchniowych:
 - a) rodzaje monitoringu i cele ich ustanowienia,
 - b) kryteria wyboru jednolitych części wód do monitorowania,
 - c) rodzaje punktów pomiarowo-kontrolnych i kryteria ich wyznaczania,
 - d) zakres i częstotliwość prowadzonych badań dla poszczególnych elementów klasyfikacji stanu ekologicznego i chemicznego jednolitych części wód w ciekach naturalnych, jeziorach i innych naturalnych zbiornikach wodnych, wodach przejściowych oraz wodach przybrzeżnych,
 - e) zakres prowadzonych badań dla poszczególnych elementów klasyfikacji potencjału ekologicznego i stanu chemicznego sztucznych jednolitych części wód powierzchniowych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych,
 - f) metodyki referencyjne oraz warunki zapewnienia jakości pomiarów i badań,

¹ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej - gospodarka wodna, na podstawie § 1 ust. 2 pkt. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 1904 i 2095).

² Rozporządzenie dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22.12.2000, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 5, str. 275) w brzmieniu nadanym dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/39/UE z dnia 12 sierpnia 2013 r. zmieniającą dyrektywy 2000/60/WE i 2008/105/WE w zakresie substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. UE L 226 z 24.8.2013 r., str. 1) oraz dyrektywą Komisji 2014/101/UE z dnia 30 października 2014 r. zmieniającą dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. UE L 311 z 31.10.2010, str. 32).

³ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1590, 1642 i 2295.

g) liczbę, kryteria wyboru punktów pomiarowo-kontrolnych oraz zakres i częstotliwość badania substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego zawartych na liście obserwacyjnej;

2) dla wód podziemnych:

- a) rodzaje monitoringu i cele ich ustanowienia,
- b) kryteria wyboru jednolitych części wód do monitorowania,
- c) kryteria wyznaczania punktów pomiarowych,
- d) zakres i częstotliwość monitoringu,
- e) metodyki referencyjne oraz warunki zapewnienia jakości monitoringu.

§ 2. Monitoring jednolitych części wód powierzchniowych prowadzi się w sposób umożliwiający:

1) pozyskanie spójnej i całościowej oceny stanu ekologicznego lub potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu wód powierzchniowych w każdym obszarze dorzecza oraz przypisanie jednolitym częściom wód powierzchniowych jednej z pięciu klas jakości wód zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 38a ust. 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne;

2) ilościowe ujęcie czasowej i przestrzennej zmienności wskaźników jakości wód dla elementów biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych i chemicznych.

§ 3. 1. Monitoring jednolitych części wód powierzchniowych prowadzi się w formie:

- 1) pomiarów objętości i poziomu lub natężenia przepływu wód w zakresie stosownym dla stanu ekologicznego i chemicznego oraz potencjału ekologicznego;
- 2) badania wskaźników jakości wód na potrzeby oceny:
 - a) stanu ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione i trendów jego zmian,
 - b) potencjału ekologicznego sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych i trendów jego zmian,
 - c) stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych i trendów jego zmian,
 - d) spełnienia dodatkowych wymagań dla obszarów chronionych, o których mowa w art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne, zwanych dalej "obszarami chronionymi", określonych w celach środowiskowych, o których mowa w art. 38b ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne,

- e) długoterminowych trendów zmian stężeń substancji priorytetowych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 38l ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne, i innych zanieczyszczeń, dla których określa się środowiskowe normy jakości w przepisach wydanych na podstawie art. 38a ust. 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne.

2. Badania wskaźników jakości wód na potrzeby oceny, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a-d, obejmują elementy biologiczne, hydromorfologiczne, fizykochemiczne i chemiczne w wodach.

3. Badania wskaźników jakości wód na potrzeby oceny, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. e, obejmują elementy chemiczne w osadach dennych lub faunie i florze wodnej.

§ 4. 1. Określa się następujące rodzaje monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych:

- 1) diagnostyczny;
- 2) operacyjny;
- 3) badawczy;
- 4) obszarów chronionych.

2. Monitoring diagnostyczny, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, ustala się na podstawie dokumentów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1-6 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne.

3. Monitoring operacyjny, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, ustala się na podstawie oceny wpływu znaczących oddziaływań antropogenicznych na stan jednolitych części wód powierzchniowych lub monitoringu diagnostycznego, z uwzględnieniem oceny, o której mowa w art. 113 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne, a także wykazów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1 tej ustawy.

§ 5. 1. Monitoring diagnostyczny jednolitych części wód powierzchniowych prowadzi się w celu:

- 1) oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych dla:
 - a) uzupełnienia identyfikacji rodzajów i wielkości znaczących oddziaływań antropogenicznych, na które narażone są jednolite części wód powierzchniowych na danym obszarze dorzecza,
 - b) potwierdzenia oceny wpływu znaczących oddziaływań, w tym oddziaływań antropogenicznych;

- 2) zaprojektowania programów monitoringu;
- 3) oceny długoterminowych zmian stanu jednolitych części wód powierzchniowych w warunkach naturalnych;
- 4) oceny długoterminowych zmian stanu jednolitych części wód powierzchniowych spowodowanych przez oddziaływania antropogeniczne;
- 5) określenia długoterminowych trendów zmian stężeń substancji priorytetowych i innych zanieczyszczeń, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 2 lit. e.

2. Monitoring operacyjny jednolitych części wód powierzchniowych prowadzi się w celu:

- 1) oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych, które uznano za zagrożone niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych;
- 2) oceny zmian stanu jednolitych części wód powierzchniowych wynikających z programów działań, które zostały przyjęte dla poprawy jakości jednolitych części wód powierzchniowych uznanych za zagrożone niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych;
- 3) obserwacji zmian objętości i natężenia przepływu niezbędnych dla dokonania oceny stanu ekologicznego i chemicznego oraz potencjału ekologicznego.

3. Monitoring badawczy jednolitych części wód powierzchniowych prowadzi się w celu:

- 1) wyjaśnienia przyczyn nieosiągnięcia celów środowiskowych określonych dla danej jednolitej części wód powierzchniowych, jeżeli wyjaśnienie tych przyczyn jest niemożliwe na podstawie danych oraz informacji uzyskanych w wyniku pomiarów i badań prowadzonych w ramach monitoringu diagnostycznego lub operacyjnego;
- 2) wyjaśnienia przyczyn nieosiągnięcia celów środowiskowych określonych dla danej jednolitej części wód powierzchniowych, jeżeli z monitoringu diagnostycznego wynika, że cele środowiskowe określone dla danej jednolitej części wód powierzchniowych nie zostaną osiągnięte, i gdy nie rozpoczęto realizacji monitoringu operacyjnego dla tej jednolitej części wód powierzchniowych;
- 3) określenia wielkości i wpływów na stan wód powierzchniowych zanieczyszczenia niedającego się zaplanować lub zamodelować, zwanego dalej "zanieczyszczeniem przypadkowym";
- 4) ustalenia przyczyn rozbieżności między wynikami oceny stanu ekologicznego na podstawie biologicznych i fizykochemicznych elementów jakości;

5) zebrania informacji o stanie wód w związku z uwarunkowaniami lokalnymi lub umowami międzynarodowymi, dodatkowych w stosunku do informacji pozyskiwanych w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego jednolitych części wód powierzchniowych.

4. Monitoring obszarów chronionych prowadzi się w celu:

- 1) ustalenia stopnia spełniania dodatkowych wymagań określonych w celach środowiskowych, o których mowa w art. 38b ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne;
- 2) oceny wielkości i wpływu znaczących oddziaływań antropogenicznych na jednolite części wód powierzchniowych występujących na obszarach chronionych;
- 3) oceny zmian stanu jednolitych części wód powierzchniowych występujących na obszarach chronionych wynikających z programów działań, które zostały przyjęte dla poprawy jakości jednolitych części wód powierzchniowych uznanych za zagrożone niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych.
- 4) ustalenia stanu jednolitych części wód powierzchniowych występujących na obszarach chronionych, takich jak jednolite części wód powierzchniowych przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych.

5. Sposób prowadzenia monitoringu diagnostycznego, operacyjnego, badawczego jednolitych części wód powierzchniowych i monitoringu obszarów chronionych określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 6. Kryteria wyboru jednolitych części wód powierzchniowych do monitorowania w ramach monitoringu diagnostycznego, operacyjnego, badawczego oraz monitoringu obszarów chronionych określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 7. 1. Określa się następujące rodzaje punktów pomiarowo-kontrolnych dla jednolitych części wód powierzchniowych:

- 1) reprezentatywny punkt monitorowania stanu lub potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych;
- 2) reprezentatywny punkt monitorowania stanu lub potencjału ekologicznego i stanu chemicznego grupy jednolitych części wód powierzchniowych;
- 3) reperowy punkt pomiarowo-kontrolny;
- 4) badawczy punkt pomiarowo-kontrolny na potrzeby prowadzenia monitoringu badawczego;

- 5) punkt pomiarowo-kontrolny intensywnego monitorowania jednolitych części wód powierzchniowych przymorza, takich jak struga, strumień, potok, rzeka, kanał, w tym jednolitych części wód tych kategorii wyznaczonych jako silnie zmienione lub sztuczne;
- 6) punkt pomiarowo-kontrolny monitoringu obszarów chronionych;
- 7) punkt analizy długoterminowych trendów zmian stężeń substancji priorytetowych i innych zanieczyszczeń ulegających akumulacji w osadach lub faunie i florze.

2. Punkty pomiarowo-kontrolne, o których mowa w ust. 1, mogą stanowić pojedynczy punkt albo grupę stanowisk pomiarowych.

3. Kryteria wyznaczania punktów pomiarowo-kontrolnych w jednolitych częściach wód powierzchniowych wybranych do monitorowania w ramach monitoringu diagnostycznego, operacyjnego, badawczego jednolitych części wód powierzchniowych i monitoringu obszarów chronionych określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 8. Załącznik nr 4 do rozporządzenia określa:

- 1) zakres i częstotliwość prowadzonych badań dla poszczególnych elementów klasyfikacji stanu ekologicznego i chemicznego jednolitych części wód w ciekach naturalnych, jeziorach i innych naturalnych zbiornikach wodnych, wodach przejściowych oraz wodach przybrzeżnych;
- 2) zakres prowadzonych badań dla poszczególnych elementów klasyfikacji potencjału ekologicznego i stanu chemicznego sztucznych jednolitych części wód powierzchniowych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych, w tym dla jednolitych części wód należących do obszarów chronionych;
- 3) zakres i częstotliwość badania osadów dennych do analizy długoterminowych trendów zmian stężeń substancji priorytetowych i innych zanieczyszczeń, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 2 lit. e, oraz wskaźników istotnych z punktu widzenia oceny stanu zanieczyszczenia osadów dennych.

§ 9. Liczbę, kryteria wyboru punktów pomiarowo-kontrolnych oraz zakres i częstotliwość badania substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego zawartych na liście obserwacyjnej określa załącznik nr 5 do rozporządzenia.

§ 10. Monitoring jednolitych części wód podziemnych prowadzi się w sposób umożliwiający:

- 1) dokonanie oceny stanu jednolitych części wód podziemnych;

- 2) wykrycie znaczących i utrzymujących się trendów wzrostu stężeń zanieczyszczeń spowodowanych oddziaływaniami antropogenicznymi;
- 3) ustalenie wpływu stanu jednolitych części wód podziemnych na obszary chronione, o których mowa w art. 113 ust. 4 pkt 1, 5 i 6 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne.

§ 11. Monitoring jednolitych części wód podziemnych prowadzi się w formie badań:

- 1) stanu chemicznego;
- 2) stanu ilościowego.

§ 12. Określa się następujące rodzaje monitoringu jednolitych części wód podziemnych:

- 1) monitoring stanu chemicznego;
- 2) monitoring stanu ilościowego;
- 3) monitoring badawczy.

§ 13.1. Określa się następujące rodzaje monitoringu stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych:

- 1) monitoring diagnostyczny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych;
 - 2) monitoring operacyjny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych.
2. Monitoring, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, ustala się na podstawie charakterystyki jednolitych części wód podziemnych i oceny wpływu oddziaływań wynikających z warunków naturalnych i oddziaływań antropogenicznych.
3. Monitoring, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, ustala się na podstawie charakterystyki jednolitych części wód podziemnych i oceny wpływu oddziaływań wynikających z warunków naturalnych i oddziaływań antropogenicznych oraz monitoringu diagnostycznego.

§ 14. 1. Monitoring diagnostyczny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych prowadzi się w celu:

- 1) uzupełnienia i sprawdzenia procedury oceny wpływu oddziaływań wynikających z warunków naturalnych i oddziaływań antropogenicznych;
- 2) oceny znaczących i utrzymujących się trendów wzrostu stężeń zanieczyszczeń wynikających z warunków naturalnych i oddziaływań antropogenicznych.

2. Monitoring operacyjny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych prowadzi się w celu:

- 1) oceny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych uznanych za zagrożone niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych;
- 2) stwierdzenia występowania znaczących i utrzymujących się trendów wzrostu stężenia zanieczyszczeń spowodowanych oddziaływaniami antropogenicznymi.

3. Rokiem bazowym, od którego określa się znaczące i utrzymujące się trendy wzrostu stężenia zanieczyszczeń, o których mowa ust. 2 pkt 2, jest rok 2007, przy czym przy obliczaniu tych trendów będą uwzględniane poziomy początkowe, które oznaczają przeciętne stężenie zmierzone w roku bazowym 2007, ewentualnie w roku 2008 w zależności od dostępności danych monitoringowych, w ramach monitoringu diagnostycznego lub operacyjnego, lub - w przypadku substancji wykrytych po upływie roku bazowego - w pierwszym okresie, dla którego są dostępne reprezentatywne dane z monitoringu.

§ 15. Określa się następujące kryteria wyboru jednolitych części wód podziemnych do monitorowania:

- 1) monitoring diagnostyczny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych prowadzi się dla jednolitych części wód podziemnych, które dostarczają średniorocznie powyżej 100 m³ na dobę wody przeznaczonej do spożycia;
- 2) monitoring operacyjny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych prowadzi się dla jednolitych części wód podziemnych uznanych, na podstawie monitoringu diagnostycznego oraz oceny wpływu oddziaływań, za zagrożone niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych;
- 3) monitoring stanu ilościowego jednolitych części wód podziemnych prowadzi się dla jednolitych części wód podziemnych, które dostarczają średniorocznie powyżej 100 m³ na dobę wody przeznaczonej do spożycia.

§ 16. 1. Przy wyznaczaniu w obrębie jednolitej części wód podziemnych lokalizacji punktów pomiarowych na potrzeby prowadzenia monitoringu jednolitych części wód podziemnych, zwanych dalej "punktami pomiarowymi", uwzględnia się następujące kryteria:

- 1) dynamikę wód podziemnych wynikającą z położenia stref ich zasilania i drenażu;
- 2) położenie obszarów chronionych, o których mowa w art. 113 ust. 4 pkt 1, 5 i 6 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne;
- 3) zasięg zanieczyszczeń obszarowych, w szczególności pochodzących ze źródeł rolniczych;
- 4) położenie jednolitych części wód podziemnych przekraczających granice państwa.

2. Przy wyznaczaniu w obrębie danej jednolitej części wód podziemnych liczby punktów pomiarowych uwzględnia się następujące kryteria:

- 1) powierzchnię jednolitej części wód podziemnych;
- 2) stopień złożoności warunków hydrogeologicznych jednolitej części wód podziemnych;
- 3) intensywność oddziaływań antropogenicznych;
- 4) podatność warstw wodonośnych na wpływ oddziaływań antropogenicznych.

4. Punktami pomiarowymi w obrębie danej jednolitej części wód podziemnych są otwory studzienne, otwory obserwacyjne lub obudowane źródła spełniające następujące warunki:

- 1) umożliwiają selektywne ujmowanie wody z badanego poziomu wodonośnego;
- 2) są sprawne hydraulicznie i umożliwiają prawidłowe pobieranie próbek wody lub pomiar poziomu zwierciadła wody;
- 3) są wykonane z materiałów niezmieniających składu chemicznego wody;
- 4) mają określone współrzędne, rzędną terenu i określone położenie względem struktur i jednostek hydrogeologicznych oraz obszarów z ustalonym sposobem użytkowania ziemi;
- 5) są zabezpieczone przed ingerencją osób niepowołanych;
- 6) mają dokumentację geologiczną oraz dokumentację konstrukcji i wyposażenia otworu;
- 7) są zlokalizowane na gruncie o uregulowanym stanie prawnym.

5. Lokalizacja i liczba punktów pomiarowych w obrębie danej jednolitej części wód podziemnych powinna umożliwić:

- 1) wiarygodną ocenę stanu ilościowego jednolitych części wód podziemnych, w tym ocenę dostępnych zasobów wód podziemnych;
- 2) pozyskanie spójnej i całościowej oceny stanu chemicznego wód podziemnych oraz reprezentatywnych danych z monitorowania;
- 3) identyfikację znaczących i utrzymujących się trendów wzrostu stężenia zanieczyszczeń w sposób wystarczający do ich odróżnienia, na odpowiednim poziomie pewności i precyzji, od zmian naturalnych i w czasie pozwalającym na zastosowanie środków mających na celu zapobieżenie lub co najmniej jak największe złagodzenie istotnych dla środowiska niekorzystnych zmian w jakości wód podziemnych.

§ 17. 1. Zakres monitoringu stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych jest określony w załączniku nr 6 do rozporządzenia i obejmuje obowiązkowe oraz nieobowiązkowe elementy fizykochemiczne.

2. Zakres monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych obejmuje pomiary elementów fizykochemicznych określonych jako obowiązkowe w załączniku nr 6 do rozporządzenia. Zakres ten może zostać poszerzony o pomiary elementów fizykochemicznych określonych jako nieobowiązkowe w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

3. Zakres monitoringu operacyjnego stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych obejmuje określenie wartości elementów fizykochemicznych:

- 1) charakteryzujących rodzaj zidentyfikowanych oddziaływań antropogenicznych mających wpływ na badane wody podziemne,
- 2) których wartości stwierdzone na podstawie monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych są wyższe od wartości progowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 38a ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne
- określonych w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

§ 18. 1. Monitoring diagnostyczny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych prowadzi się dla każdego okresu, dla którego stosuje się plan gospodarowania wodami. Monitoring diagnostyczny prowadzi się przynajmniej raz w czasie realizacji planu gospodarowania wodami.

2. Monitoring operacyjny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych prowadzi się przynajmniej raz w roku, z wyłączeniem roku, w którym jest prowadzony monitoring diagnostyczny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych.

§ 19. 1. Zakres monitoringu stanu ilościowego jednolitych części wód podziemnych obejmuje pomiary położenia zwierciadła wód podziemnych oraz określenie dostępnych zasobów wód podziemnych i średniego wieloletniego rzeczywistego poboru wód podziemnych w odniesieniu do każdej jednolitej części wód podziemnych.

2. Monitoring stanu ilościowego jednolitych części wód podziemnych w zakresie pomiarów położenia zwierciadła wody prowadzi się z częstotliwością wystarczającą dla dokonania oceny stanu ilościowego jednolitych części wód podziemnych, uwzględniając zmienności krótko- i długoterminowe w zasilaniu jednolitych części wód podziemnych.

§ 20. 1. Jeżeli wyjaśnienie przyczyn niespełnienia celów środowiskowych określonych dla danej jednolitej części wód jest niemożliwe na podstawie danych oraz informacji uzyskanych w wyniku pomiarów i badań prowadzonych w ramach monitoringu stanu

ilościowego i chemicznego jednolitych części wód podziemnych prowadzi się monitoring badawczy dla jednolitej części wód podziemnych lub jej fragmentów.

2. Monitoring badawczy prowadzi się w sposób umożliwiający:

- 1) wyjaśnienie przyczyn niespełnienia celów środowiskowych przez daną jednolitą część wód podziemnych;
- 2) zidentyfikowanie zasięgu i stężeń zanieczyszczeń, jeżeli nastąpiło przypadkowe zanieczyszczenie jednolitej części wód podziemnych;
- 3) zidentyfikowanie zasięgu znacznego obniżenia poziomu wód podziemnych powodującego zagrożenie niespełnienia celów środowiskowych przez daną jednolitą część wód podziemnych.

3. Zakres i częstotliwość monitoringu badawczego jednolitych części wód podziemnych dostosowuje się do przyczyn jego prowadzenia oraz warunków lokalnych tak, aby jego wyniki dostarczyły informacji o koniecznych działaniach dla osiągnięcia celów środowiskowych lub o szczególnych środkach zaradczych przeciwdziałających skutkom przypadkowego zanieczyszczenia.

§ 21. Metodyki referencyjne oraz warunki zapewnienia jakości pomiarów i badań w ramach monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych oraz metodyki referencyjne oraz warunki zapewnienia jakości monitoringu wód podziemnych określa załącznik nr 7 do rozporządzenia.

§ 22. Określa się następujące warunki zapewnienia jakości badań w monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych:

- 1) dwustopniowy system zapewnienia jakości badań obejmujący:
 - a) wewnętrzną kontrolę jakości wyników badań,
 - b) zewnętrzną kontrolę jakości wyników badań realizowaną przez udział laboratoriów realizujących monitoring jednolitych części wód - nie rzadziej niż raz na 2 lata - w badaniach biegłości lub porównaniach międzylaboratoryjnych;
- 2) zapewnienie jakości i porównywalności wyników analiz zgodnie z przyjętymi na poziomie międzynarodowym praktykami systemu zarządzania, określonymi w normie PN-EN ISO/IEC-17025 lub innych równorzędnych normach przyjętych na poziomie międzynarodowym oraz wymóg wdrożenia przez laboratoria realizujące monitoring jednolitych części wód lub podmioty pracujące na zlecenie tych laboratoriów systemu zarządzania jakością zgodnie z normą PN-EN ISO/IEC-17025 lub innymi

równorzędnymi normami przyjętymi na poziomie międzynarodowym, obejmującego wszystkie etapy prowadzenia pomiarów i badań, a w szczególności:

- a) pobór próbek wody i materiału biologicznego,
 - b) utrwalanie próbek wody oraz materiału biologicznego,
 - c) transport próbek wody oraz materiału biologicznego,
 - d) przechowywanie próbek wody oraz materiału biologicznego, przed poddaniem ich badaniu w laboratorium,
 - e) wykonywanie oznaczeń fizykochemicznych, a w przypadku materiału biologicznego - oznaczeń taksonomicznych;
- 3) stosowanie do badań i pomiarów, realizowanych w ramach monitoringu jednolitych części wód, metodyk referencyjnych, o których mowa w § 21, oraz zapewnienie walidacji i dokumentowania zgodnie z normą PN-EN ISO/IEC-17025 lub innymi równorzędnymi normami przyjętymi na poziomie międzynarodowym wszystkich metod analizy, w tym metod laboratoryjnych, polowych i on-line, stosowanych w programach monitorowania stanu wód;
- 4) oparcie - w przypadku wszystkich stosowanych metod analizy w zakresie parametrów fizykochemicznych i chemicznych - minimalnych kryteriów w zakresie wyników na niepewności pomiaru równej 50% lub mniejszej ($k = 2$), szacowanej na poziomie odpowiednich środowiskowych norm jakości, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 38a ust. 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne oraz zapewnienie, że granica oznaczalności nie przekracza wartości 30% odpowiednich środowiskowych norm jakości;
- 5) dopuszczenie, w sytuacji gdy najlepsze dostępne techniki badawcze nie zapewniają spełnienia wymogów, o których mowa w pkt 5, aby granica oznaczalności przekraczała wartości 30% odnośnych norm jakości środowiska, przy jednoczesnym nakazie, aby nie była ona jednak wyższa niż najbardziej rygorystyczna norma jakości środowiska określona dla danego parametru w przepisach wydanych na podstawie art. 38a ust. 1 i 3, art. 47 ust. 8 pkt 1, art. 50 ust. 1 oraz art. 50 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne;
- 6) prowadzenie - w przypadku gdy dla danego parametru nie istnieje odpowiednia norma jakości środowiska lub nie istnieje metoda analizy spełniająca minimalne kryteria w zakresie wyników określonych w pkt 5 - monitorowania przy wykorzystaniu najlepszych dostępnych technik badawczych, zwalidowanych i opisanych

w procedurach badawczych oraz spełniających wymóg pozytywnych wyników badań biegłości lub porównań międzylaboratoryjnych, jako potwierdzenie, że stosowana technika i procedura badawcza spełniają wymagania w zakresie jakości wyników oraz są dostosowane do zakresu badań prowadzonych przez dane laboratorium;

- 7) podawanie - wraz z wynikami badań - szacowanych poziomów ufności i dokładności wyników dla elementów fizykochemicznych, chemicznych i biologicznych.

§ 23. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia⁴⁾.

⁴⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone przez rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. Nr 258, poz. 1550 oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 1558), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy - Prawo wodne oraz ustawy o zmianie ustawy - Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2295).

Naczelnik Wydziału III

Joanna Barańska

Dyrektor
Departamentu Prawnego
Agnieszka Chilmon

ZA ZGODNOŚĆ
POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

UZASADNIENIE

Wydanie projektowanego rozporządzenia związane jest z koniecznością wdrożenia wymagań dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/39/UE z dnia 13 sierpnia 2013 r. zmieniającej dyrektywy 2000/60/WE i 2008/105/WE w zakresie substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej. Dyrektywa wprowadza obowiązek rozszerzenia monitoringu wód o kolejnych 12 nowych substancji lub grup substancji, dla 7 z 33 substancji zastrza środowiskowe normy jakości (EQS) oraz wprowadza wymóg monitorowania 11 substancji w tkankach żywych organizmów wodnych.

Przedmiotowe rozporządzenie zastąpi rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. Nr 258, poz. 1550 oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 1558) na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy - Prawo wodne oraz ustawy o zmianie ustawy - Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2295).

Projektowane rozwiązania wdrażają wymagania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/39/UE z dnia 12 sierpnia 2013 r. zmieniającej dyrektywy 2000/60/WE i 2008/105/WE w zakresie substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. UE L 226 z 24.8.2013 r., str. 1) oraz Konwencji sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych. Przy opracowaniu projektowanego rozporządzenia wykorzystano również aktualny stan wiedzy w tematyce zakresu i częstotliwości badania osadów dennych do analizy długoterminowych trendów zmian stężeń substancji priorytetowych i innych zanieczyszczeń, dla których określa się środowiskowe normy jakości w przepisach wydanych na podstawie art. 38a ust. 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne oraz wskaźników istotnych z punktu widzenia oceny stanu zanieczyszczenia osadów dennych.

W związku z powyższym, w porównaniu do obowiązującego rozporządzenia z 2011 r., wprowadzone rozwiązania dotyczą uzupełnienia zakresu prowadzenia monitoringu w zakresie substancji priorytetowych oraz substancji znajdujących się na liście obserwacyjnej, zwanej „*watch list*”. Wprowadzone rozwiązania związane są z monitoringiem wód i mają na celu skuteczną ochronę środowiska, w szczególności wód powierzchniowych przed negatywnym wpływem substancji priorytetowych oraz substancji znajdujących się na liście obserwacyjnej, mających negatywny wpływ na ekosystemy i organizmy wodne oraz na zdrowie i życie ludzi.

Ponadto wprowadzone zmiany związane są z wdrożeniem wymagań dyrektywy 2014/101/UE Komisji z dnia 30 października 2014 r. zmieniającej dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. UE L 311 z 31.10.2010, str. 32). Dyrektywa zmienia zestaw norm dla monitorowania elementów jakości wód powierzchniowych.

Projekt rozporządzenia, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), nie wymaga notyfikacji.

Projekt rozporządzenia, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.